

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[Collection Mythologiae libri decem, Francfort, André Wechel, 1581](#)[Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre I](#)[Item Mythologia, Francfort, 1581 - I, 04 : De apologorum fabularum, ænorumque differentia](#)

Mythologia, Francfort, 1581 - I, 04 : De apologorum fabularum, ænorumque differentia

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre I

Ce document est une version augmentée de :

[Mythologia, Venise, 1567 - I, 04 : De Apologorum, fabularum anorumque differentia](#)

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre I

[Mythologie, Paris, 1627 - I, 04 : Leur difference d'avecque les Apologues](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre I

[Mythologie, Lyon, 1612 - I, 04 : De la difference des Apologues, Fables & autres discours fabuleux](#) est une traduction de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la notice [Équipe Mythologia](#)

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Présentation du document

Publication [Francfort, André Wechel, 1581](#)

Exemplaire [Regensburg \(Allemagne\), Staatliche Bibliothek, 999/Hist.pol.1307](#)

Formatin-8

langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Paginationp. 6-8

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 28/12/2018 Dernière modification le 25/11/2024

Aristoteles in Rhetoricis Libycas fabulas ab Æsopicis distinxit, quia Libycæ de hominibus, Æsopicæ de brutis agerentia; autem idcirco factum est, quia cum Æsopicis aliorum complures fuerunt commistæ. Fabularum nomine tam apologi, quæ fragmenta sunt Æsopica, quam fabulæ, quæ sunt poetarum argumenta, continentur, & formæ sub suis generibus. Illæ, quas explicaturi sumus, fabulæ, ac fragmenta antiquorum sapientum, in nullum horum generum simpliciter incidunt, sed virtute cum omnibus his ferè commistæ sunt, atque ex omnibus generibus aliquo pacto constant. Quippe cum vel generationem rerum naturalium contineant, vel agant de natura Deorum immortalium, vel de vi planetarum, vel de vita hominum rectè instituenda, quarum singularum natura paulo post à nobis explicabitur.

De apologorum fabularum, etorumq; differentia.

CAP. IIII.

SED antè quàm poëticarum fabularum, & earum quas explanare instituimus, explicationem aggrediamur, operæ precium me facturum esse censeo, si demonstrauero quæ sit inter hæc ipsa genera differentia. E fabulis igitur aliæ sunt, quæ logi siue apologi dicuntur à Grecis, aliæ vocantur *μῦθοι*, siue fabulæ simpliciter. Apologi vel de brutis fiunt solis, vel cum his homines colloquentes faciunt, apologorumque illud est munus, ut pro exemplis sint in concionibus, sicuti testatur Aristoteles in Rhetoricis. fabulæ illæ quæ *μῦθοι* dicuntur, cum argumenta tragediarum & comædiarum complectantur, & omnem vim denique poëseos quæ sit per imitationem, communi nomine poëticas etiam, quas tractaturi sumus, continent fictiones. Atque sicuti apologi vel legendarum rerum vel agnoscendarum sunt in concionibus exempla, ita fabulæ in scenis aguntur ad mores hominum vel corrigendos vel informandos: quod etiam testantur musicæ formæ singulis generibus poëmatum attributæ, ut comico generi Lydia, tragico Dorica, satyræ Satyrica. His præterea generibus propriæ fuerunt saltationes, sicuti testatur Plutarchus in libello de Musica. Censuerunt enim ex maioribus nonnulli nihil omnino rectè fieri posse, quod musicæ rationi non conueniret, nihilque tantopere
in mo-

in moribus posse hominum informandis, quam numerorum concinnitate, & vocum ac fidium harmoniam, ad quartam modulationem omnes & animi & corporis motiones componerentur. Sed quoniam summam de generibus poematum mentionem fecimus, non erit fortasse inuicendum, si quae de his in mentem veniant, paucis explicauero; vel quia cum his permixtae sunt fabulae, de quibus tractabimus, vel certe quia non longe ab his distident. Omnium igitur poematum fons est id quod poema communis nomine appellatur ob suam praestantiam hoc enim generibus reliquis impertit argumenta. Haec inter se differunt tempore ut ait Aristoteles in poetica, quod poeta dicitur ob praestantiam longi temporis res gestas complectitur, cum reliqua poemata intra unum diem suum negotium absoluant, unamque tantum contineant actionem. In hoc rursus hi poetae omnes conveniunt, quod omnibus idem est scopus, & ad unum finem omnes animum intendunt, ut homines meliores efficiant. Idcirco Homerus, ut prudentem atque omnibus virtutibus cumulatam Ulysses effingeret, illi Phaeacum delicias & blanditias, Circes iniungit, & Cycloperum pericula proponit, & monstrorum marinarum terrores, a quibus eius loci perdatantur, cum tamen ipsum admirabili quadam prudentia ac divino consilio haec omnia superantem faciat. Idem rursus Agamemnonem multis facit difficultatibus circumtentum, fortissimorum Heroum contentiones excitat, exercitum ita Apollinus prope labefactum introducit, Troianis aliquando divinam vim adesse, ac Deos illis praebere admirabilem strenuitatem, commemorat, quo ex his omnibus incredibilem fuisse Agamemnonis fortitudinem & constantiam declarat: quippe qui vel tot propositis difficultatibus, tamen Priamum debellavit. fuit enim gloriosum pro tuenda aequitate, & pro violato iure hospitum, non pro recuperanda metetricula formam animo pericula subire, cum in arduis difficillimisque rebus gloria collocata sit, nihilque egregium ignavis & desidiosis hominibus sit expositum. Accedit propius tragœdia, quam prior inuenit Glaucus ad poema ob maiestatem personarum, quod in ea nihil non regium aut heroicum sit: quare nulli habent prologum tragœdiae sicuti comœdiae: cuius inventor fuit Sulario: quippe cum res priuatas nemo nisi edoctus scire, publicas calamitates vel si velit, nemo ignorare possit. Quis enim Regno-

rum ruinas, fragoremque euerfarum ciuitatum, ex quibus oriuntur tragediæ, non audiuit: aut quis incensarum urbium & oppidorum caliginem è longinqua regione non prospexit? Differunt igitur ab excellenti poeta hæc duo poemata tempore, ac inter se personatum dignitate. Atque de his poematum argumentis satis. Differt ænis ab apologis, quia nuda sic in illis brutorum sententia, nisi admonitum, quod ἐπιμύθιοι vocant, addideris in eorum cum sententia admixta est admonitio, ut ait in his Aristophanis interpret: αἴτιος δὲ μύθου διαφέρει τῶν τῶν αἴτιον μὴ πρὸς παιδάς, ἀλλὰ πρὸς ἀνδρας πεπονηδαι, καὶ μὴ πρὸς ψυχὰς γὰρ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ αἴτιον ἔχον τινα. βούληται γὰρ ἐπιμύθιοι μὴ πρὸς παιδῶν τι καὶ διδασκαλῶν. *Differt ænis ab apologo scilicet, quia sit ænis virorum causa, at non habetur ad pueros: neque delectationis tantum sit causa, sed habet præterea admonitionem, nam conatur clam docere & adhortari.* Neque apologus igitur simplex, neque fabulæ illæ, quæ sunt poematum argumenta, dicuntur æni: sed quod ex his utrisque quodammodo compositum fuerit, cum admonitione intra se inclusa, atque hæc sufficiant de apologorum, ænorum, fabularumque differentia.

De partibus fabularum. CAP. V.

FABULARUM partes, earum scilicet quæ apologi dicuntur, præcipuè duæ sunt: rei explicatio, & id cuius causa: siquidem æni & poematum argumenta eam vim habent, ut in his partes has intra se contineant, quas nemo propè est, qui suo opte ingenio non possit elicere. At quoniam apologi simplices sunt plerumque, omnesque fabulæ probitatis & prudentiæ causa fiunt, necesse fuit singulis suos fines addidisse. Vbi igitur priorem orationis partem ad informandos mores accommodamus, præcedit ἐπιμύθιοι appellatum, quasi præcedens fabulæ admonitio: ubi extremam partem ad mores regendos deduxeris, fiet ἐπιμύθιοι, sequens scilicet admonitio fabulæ. Quæ fabulæ alteram harum partium non habuerint, sed intra se inclusam, collocandæ sunt in priore classe. Quæ fabulæ sunt Deorum genealogicæ simpliciter, illæ quoniam his maximè vti sunt poëtæ suis poematis exornandis, poëticæ vocantur, quæ vel ad generationem elementorum
attinent,